महाराष्ट्र शासन गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : एचजीएस-२०२४/प्र.क्र.१२/विशा-८

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२,

दिनांक : ०९ ऑक्टोबर, २०२४

वाचा :- १) गृह विभाग, शासन निर्णय क्र. एचजीएस-२०११/प्र.क्र.४७/विशा-८, दि.१४.०२.२०१४.

- २) गृह विभाग, शासन निर्णय क्र. एचजीएस-२०१९/प्र.क्र.३८/अ/विशा-८, दि.०८.०३.२०१९.
- 3) महासमादेशक, होमगार्ड, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्र.मस/कार्या-०३/हो.भ.वा./ न.क्र.१/२०२४/३७८, दि.१२.०२.२०२४.
- ४) महासमादेशक, होमगार्ड, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्र.मस/कार्या-०३/हो.भ.वा./ न.क्र.१/ २०२४/१२२५, दि.१२.०६.२०२४.

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र राज्यात होमगार्ड संघटनेची स्थापना दिनांक ६ डिसेंबर, १९४६ रोजी झाली आहे. सदर संघटनेत स्वत:चा व्यवसाय व नोकरी सांभाळून स्वयंस्फुर्तीने देशसेवा करण्याच्या उद्देशाने नागरीकांची मानसेवी स्वरुपात होमगार्ड स्वयंसेवक म्हणून भरती करुन घेण्यात येते. कायदा व सुव्यवस्था राखणे, नैसर्गिक/ मानवनिर्मित आपत्तींमध्ये पोलीसांना सहाय्य करणे, तसेच संप काळात अत्यावश्यक सेवा सुरु ठेवण्यास सहाय्य करणे, ही होमगार्ड स्वयंसेवकांची प्रमुख कर्तव्य आहेत. होमगार्ड संघटनेचे कार्य/उद्दिष्ट पार पाडण्यासाठी या संघटनेमध्ये विविध क्षेत्रातील व्यावसायिकासह रोजंदारीवर काम करणारे कामगार तथा मोलमजूरी करणारे नागरिक इत्यादींची संख्या मोठ्या प्रमाणात असून ते राष्ट्रीय सेवा करण्याच्या भावनेने प्रेरित होऊन होमगार्ड संघटनेत स्वयंसेवक म्हणून सामील झालेले आहेत. हे स्वयंसेवक मानसेवी असल्याने त्यांच्या कर्तव्यापोटी त्यांना मानधन दिले जाते. त्यांच्याकडून होणारे मोलाचे कार्य विचारात घेऊन, होमगार्ड स्वयंसेवकांना देण्यात येणाऱ्या आणि संदर्भ क्र.१ व २ येथील शासन निर्णयान्वये निश्चित केलेल्या विविध भत्त्यांच्या दरात वाढ करण्याबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधिन होता.

शासन निर्णय :-

राज्यातील होमगार्ड दलातील स्वयंसेवकांच्या विविध भत्त्यांत वाढ करण्याबाबतच्या प्रस्तावावर दि.३०.०९.२०२४ रोजी झालेल्या मंत्रिमंडळ बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार, होमगार्ड दलातील स्वयंसेवकांना दिल्या जाणाऱ्या विविध भत्त्यात खालील तक्त्यातील स्तंभ ४ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे वाढ करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	होमगार्ड भत्त्याचे प्रकार	सद्याचे दर	प्रस्तावित दर
9	२	3	8
9)	कर्तव्यभत्ता	रु.५७०/- प्रतिदिन प्रति होमगार्ड	रु.१०८३/- प्रतिदिन प्रति होमगार्ड
٦)	उपहार भत्ता	₹.9००	₹.२००
3)	कवायत भत्ता	₹.९०	₹.9८०
8)	खिसा भत्ता	₹.३५	₹.9००
५)	भोजन भत्ता	₹.9००	रू.२५०

- ०२. ही भत्तेवाढ दिनांक ०१ ऑक्टोबर, २०२४ पासून लागू करण्यात येत आहे.
- ०३. सदरहू सुधारित भत्ते लागू करण्यासाठी सन २०२४-२५ या वर्षाकरिता रु.५५२.७१२० कोटी इतकी अतिरिक्त रक्कम मंजूर करण्यास व त्यानंतर दरवर्षी रुपये ७९५.७१२० कोटी रकमेची तरतूद करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.
- ०४. याकरिता होणारा खर्च मागणी क्र.बी.-१ मुख्य लेखाशीर्ष "२०७०-इतर प्रशासनिक सेवा (००)(१०७) होमगार्ड (००)(०१) होमगार्ड-दत्तमत (२०७००२८१) २८-व्यावसायिक सेवा" या लेखाशिर्षाखाली सन २०२४-२५ या वित्तीय वर्षासाठी मंजूर अर्थसंकल्पिय अनुदानातुन भागविण्यात यावा व त्या लेखाशीर्षाखाली दर्शविण्यात यावा. त्यानंतर दरवर्षी होणारा खर्च उपरोक्त लेखाशीर्षाखाली त्या-त्या वर्षी मंजूर केल्या जाणाऱ्या अर्थसंकल्पिय अनुदानातुन भागविण्यात यावा.
- ०५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२४१००९१३०००७१५२९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(चेतन निकम) उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

- १) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- २) मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा.उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा.मुख्य सचिव यांचे उप सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) अपर मुख्य सचिव (गृह) यांचे स्वीय सहायक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) प्रधान सचिव (विशेष) यांचे स्वीय सहायक, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) महालेखापाल (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१, मुंबई.
- ८) महालेखापाल (लेखा परीक्षा /लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-२, नागपूर.
- ९) महासमादेशक, होमगार्ड, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- १०) महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क विभाग, मंत्रालय, मुंबई (प्रसिध्दीसाठी)
- ११) सर्व जिल्हा पोलीस अधिक्षक/अप्पर पोलीस अधिक्षक
- १२) सर्व जिल्हा जनसंपर्क अधिकारी (प्रसिध्दीसाठी)
- समादेशक, होमगार्ड, बृहन्मुंबई / सर्व जिल्हा समादेशक, होमगार्ड.
- १४) समादेशक, मध्यवर्ती प्रशिक्षण संस्था, होमगार्ड, घाटकोपर, मुंबई.
- १५) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- १६) सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १७) वित्त विभाग (व्यय-८/अर्थसंकल्प-१०), मंत्रालय, मुंबई
- १८) गृह विभागातील सर्व कार्यासने
- १९) निवड नस्ती (विशा-८)